

Prof. dr hab. Włodzimierz Siwiński

Wydział Nauk Ekonomicznych UW a polska ekonomia w minionym 60-leciu

Pan Dziekan prof. Jan Jakub Michałek obarczył mnie misją niezwykle trudną, by nie powiedzieć prawie niemożliwą do wypełnienia: przedstawienia przez 20 minut historii naszego wydziału w powiązaniu z rozwojem polskiej ekonomii w minionym 60-leciu. Z konieczności będzie to więc tylko bardzo skrótowy zarys tej historii niejako obraz z lotu ptaka i to stanowiący bardziej refleksję subiektywną, a nie przedstawiający oficjalną wersję historii Wydziału. Subiektywizm tej refleksji wynika z tego, że należę do grona absolwentów (rocznik 1961 studia od 1956 r.), a następnie członka kadry Wydziału od tamtego czasu, a więc człowieka w jakimś stopniu współtworzącego tę historię przez ponad 50 lat. Zważywszy te okoliczności, a przede wszystkim bardzo ograniczony czas przyjmę konwencję, że historię będę omawiał, wymieniając jedynie nazwiska wybitnych profesorów nieżyjących, nie wymienię zaś żadnych nazwisk osób żyjących, którzy są z nami. Zdaję sobie sprawę, że blask każdego uniwersytetu jest odbiciem blasku jego gwiazd będących wybitnymi przedstawicielami swoich dyscyplin. Gdybym chciał jednak wymienić wszystkich którzy mają znaczący wkład do historii wydziału pochłonęłoby to cały czas przeznaczony na wykład. Mam nadzieję, że moje znakomite koleżanki i znakomici koledzy, aktualni i emerytowani profesorowie Wydziału wybaczą mi przyjęcie takiej konwencji.

Ekonomia obecna była na Uniwersytecie Warszawskim od początku jego powołania, o czym mówił już Pan Dziekan. Wykład z ekonomii politycznej oraz wykład ze statystyki był częścią programu studiów prawnych jeszcze w Szkole Prawa i Administracji, która weszła w skład utworzonego w 19 listopada 1816 roku Królewskiego Uniwersytetu Warszawskiego. Od tej pory ekonomia była częścią Wydziału Prawa i Administracji. Niezależny Wydział Ekonomii Politycznej

został utworzony we wrześniu 1953 r. Jego historia jest częścią historii Uniwersytetu Warszawskiego. Tak się składa, że nasz jubileusz 60. lat istnienia obchodzimy 3 lata przed obchodami wielkiego jubileuszu, jakim jest 200-lecie powołania Uniwersytetu Warszawskiego. Przypomnę, że 18 listopada 1816 r. król Polski i car Rosji Aleksander I wydał akt powołujący Królewski Uniwersytet Warszawski. Mówię o tym ponieważ nasza historia w dużym stopniu wynika z tego, że jesteśmy częścią niewątpliwie najlepszego Uniwersytetu w Polsce. Także i nasz Wydział, co zaraz pokażę, jest najlepszym w Polsce ośrodkiem kształcenia i badań w dziedzinie ekonomii.

Podkreślam w tym miejscu bardzo mocno wielkie znaczenie faktu uniwersyteckości naszego wydziału. Jest to wielka wartość bycia częścią środowiska akademickiego Uniwersytetu Warszawskiego i wiele na tym zyskaliśmy. Z drugiej strony mam nadzieję, że także dużo wnosimy do Uniwersytetu będąc przez cały czas aktywnymi członkami współtworzącymi wartości składające się na naszą *Alma Mater*.

W ciągu swej historii wydział trzykrotnie zmieniał swój status, a także nazwę. Po 1968 r. został zdegradowany do pozycji instytutu i stał się częścią Wydziału Nauk Społecznych, by w 1977 r. ponownie wrócić do rangi wydziału pod nazwą Wydziału Nauk Ekonomicznych, którą zachowuje do dzisiaj. W ciągu 60 lat dyplomy magisterskie naszego wydziału uzyskało łącznie 7567 osób, zaś dyplomy licencjata 1868 osób. Na Wydziale obroniono 452 prace doktorskie oraz 120 osób uzyskały stopnie doktora habilitowanego. W sumie jest to całkiem spora grupa ludzi, która wykształciła się na naszym wydziale lub uzyskała stopnie naukowe. Nasi absolwenci pracują w wielu różnych sferach życia zawodowego, w kraju i za granicą zajmując często bardzo odpowiedzialne i eksponowane stanowiska. Przede wszystkim pracują w sferze gospodarczej na różnych stanowiskach od prezesów i członków kierownictwa wielkich i mniejszych firm oraz banków krajowych i zagranicznych łącznie z bankami centralnymi, poprzez pracowników innych szczebli kierowniczych i wykonawczych do prowadzenia własnych przedsięwzięć gospodarczych włącznie. Pracują w administracji państwowej i samorządowej różnych szczebli łącznie z administracją rządową. Pracują w organizacjach międzynarodowych, pracują jako nauczyciele, jako dziennikarze, jako pracownicy akademicy

na wielu uniwersytetach i w wielu instytutach na całym świecie i w Polsce łącznie z najbardziej prestiżowymi uczelniami jak np. Uniwersytet Harvarda, czy Oxford lub LSE, ale także w wielu innych. Jedną z cech naszego wydziału jest kształcenie kadr naukowych. Dlatego z okazji tak uroczystego spotkania warto kilka słów poświęcić naszej historii.

Wydział powstał w bardzo trudnym politycznie okresie. Podstawową przesłanką powołania wydziału była potrzeba kształcenia kadr dla potrzeb nauczania ekonomii politycznej, która była obowiązkowym przedmiotem na wszystkich kierunkach studiów wyższych w Polsce i która była traktowana jako narzędzie indoktrynacji ideologicznej. Drugim zadaniem wszakże było stworzenie możliwości prowadzenia badań naukowych, przede wszystkim, w zakresie ekonomii marksistowskiej i kształcenie teoretyków zdolnych te badania rozwijać. W początkowym okresie kadra nauczająca na Wydziale Ekonomii Politycznej w większości składała się z wykładowców reprezentujących ekonomię marksistowską traktowaną bardzo dogmatycznie i wręcz nieznających dominujących wówczas w świecie nurtów ekonomii keynesowskiej oraz ekonomii klasycznej, a także nie mających liczących się osiągnięć naukowych. Wyjątkami byli profesorowie Witold Kula, Edward Lipiński oraz Stefan Zalewski mających niekwestionowane osiągnięcia naukowe.

Zmiany polityczne po październiku 1956 r. umożliwiły rozluźnienie dogmatycznego gorsetu traktowania ekonomii jako domeny ideologicznej i potraktowanie jej jako dziedziny nauki. W tym okresie wiodącą rolę zaczęli odgrywać profesorowie lub młodzi pracownicy naukowcy o autentycznym dorobku naukowym. Jednak przełomowe znaczenie miało przyjsie na Uniwersytet Warszawski Oskara Langego. Oskar Lange od połowy lat 30. ub. wieku do końca wojny pracował w uniwersytetach zagranicznych, głównie amerykańskich, gdzie nawet otrzymał obywatelstwo tego kraju. Od 1937 r. był profesorem słynnego wydziału ekonomii w Chicago University, ale wykładał na większości najlepszych uniwersytetów amerykańskich takich jak uniwersytet Harvarda, Columbia University, uniwersytet Standford, California University w Berkley i kilku innych. Utrzymywał kontakty naukowe i ożywioną korespondencję z najwybitniejszymi ekonomistami swego okresu, z których wielu otrzymało później nagrody nobla (w dziedzinie ekonomii nagrody nobla są

przyznawane od 1969 r.). Wyrazem uznania pozycji Oskara Langego w nauce światowej było między innymi, powołanie go w latach 1943-1945 na pełniącego obowiązki redaktora naczelnego (*acting editor*) bardzo prestiżowego czasopisma naukowego *Econometrica* oraz w skład komitetu redakcyjnego równie prestiżowego czasopisma *The Review of Economic Studies*. Ponadto Lange był członkiem American Economic Association, Evanston Illinois, członkiem American Federation of Teachers, Chicago, Illinois, członkiem dożywotnim The Royal Economic Society, Londyn, członkiem i tzw. *fellow* Econometric Society. Był to niewątpliwie obok Michała Kaleckiego najwybitniejszy polski ekonomista w całej historii cieszący się zresztą do dziś uznana pozycją międzynarodową. Mimo, że w tym czasie pochłaniała go działalność polityczna, której z konieczności poświęcał większość swego czasu, to jednak wywarł on przemożny wpływ na kształcenie i pracę naukową Wydziału Ekonomii Politycznej. Tak się szczęśliwie złożyło, że wraz z nim na Wydziale znaleźli się inni wybitni profesorowie: już wcześniej wspomniany prof. Witold Kula, historyk gospodarczy, uczony o międzynarodowej reputacji, prof. Edward Lipiński wybitny teoretyk i historyk myśli ekonomicznej, prof. Czesław Bobrowski wybitny teoretyk i praktyk planowania, prof. Henryk Greniewski cybernetyk, prof. Tadeusz Łychowski, znawca międzynarodowych stosunków gospodarczych, prof. Włodzimierz Brus wówczas wschodzący autorytet reformatorskiego nurtu teorii i gospodarki socjalistycznej. Poglądy prof. Brusa na gospodarkę uległy od początku lat 50. zasadniczej zmianie, wkrótce stał się jednym z liderów nurtu reformatorskiego, a ówczesne władze uznały go za głównego rewizjonistę. Nieco później znaczącą pozycję w nurcie reformatorskim zdobył prof. Józef Pajestka. W tym okresie WEP odgrywał wiodącą rolę w Polsce w dyskusjach o gospodarce socjalistycznej silnie eksponując idee różnych wariantów czy też modeli tej gospodarki i poszukiwanie możliwych dróg jej usprawnienia. Jednym z głównych pytań było czy możliwe jest racjonalne gospodarowanie w warunkach państwowej własności środków produkcji i centralnego planowania. Nie było to przypadkowe: w końcu ta kwestia była przedmiotem znanej pracy Oskara Langego i stała się przedmiotem słynnej dyskusji w literaturze światowej w latach 30., która zresztą wprowadziła Langego do nauki światowej. Praca ta stworzyła teoretyczne podstawy do twórczego rozwijania koncepcji modelu socjalizmu rynkowego. Dyskusje wokół tego modelu inspirowane na WEP UW były

zarzewiem fermentu intelektualnego. Odwołując się do słów Edwarda Lipińskiego, które cytuję za książką Pani dr Cecylii Leszczyńskiej o Wydziale Nauk Ekonomicznych: *Powrócił Michał Kalecki. Zstąpił na ziemię Oskar Lange. Potworzyły się szkoły. O Warszawie mówiono „Socjalistyczny Cambridge”. Przyjeżdżano do nas z całego świata by uczyć się ekonomii socjalizmu planowania, a czasem by oddychać warszawskim powietrzem pełnym intelektualnego napięcia.* Na II zjeździe Ekonomistów doszło do ostrych dyskusji, w których pojawiły się głosy zasadniczej krytyki istniejącego centralistycznego systemu gospodarki socjalistycznej i postulaty przeprowadzenia reform. Poddano także krytyce sposób kształcenia ekonomistów. W tych dyskusjach, a także następnie w próbach przewycięzania dogmatyzmu i rozwoju nowych podejść do ekonomii socjalizmu niewątpliwie wiodącą rolę odegrał Wydział Ekonomii Politycznej Władze początkowo zareagowały na to powołaniem Rady Ekonomicznej pod przewodnictwem Oskara Langego a urzędującym wice przewodniczącym został Czesław Bobrowski zaś jedną z głównych ról odgrywał Włodzimierz Brus. Jednak już w początkach lat 60. stało się jasne, że z punktu widzenia władz komunistycznych były to działania pozorne i o żadnych faktycznych reformach nie mogło być mowy.

Wiodąca rola naszego wydziału w dyskusjach o rynkowym socjalizmie przekładała się na poziom kształcenia. Można bez przesady powiedzieć, że na WEP powstał program kształcenia, który zapewniał utrzymanie wysokich standardów choć oczywiście w ramach dominacji kształcenia dla potrzeb ówczesnej gospodarki centralnie planowanej. Nasi absolwenci wyróżniali się dobrym ogólnym wykształceniem ekonomicznym, co było źródłem ich przewagi nad bardziej zawodowym i wąskim profilem kształcenia w innych ośrodkach w Polsce. W kształceniu duży nacisk kładziono na przedmioty ściśle ekonomiczne, oraz np. na historię gospodarczą oraz przedmioty narzędziowe: matematykę i ekonometrię, co wówczas było nowością. Z pewnością nasz wydział kształcił na najwyższym poziomie w Polsce. Ten wysoki poziom zawdzięczamy nie tylko wymienionym wyżej profesorom, lecz także młodej kadrze wykształconej na wydziale, która starała się sprostać wymaganiom swoich nauczycieli. Z drugiej strony ten wysoki poziom kształcenia był jednak jednostronny i dotyczył kształcenia w zakresie ekonomii socjalizmu i marksistowskiej teorii kapitalizmu. Z autopsji mogę powiedzieć, że nasza wiedza o ekonomii będącej głównym nurtem

rozwoju naukowego i kształcenia w krajach rozwiniętych była bardzo ograniczona. Osobiście ekonomii klasycznej i neoklasycznej nauczyłem się dopiero, jak wyjechałem na pierwsze stypendium zagraniczne na uniwersytet w Amsterdamie. Także ekonomia keynesowska była słabo prezentowana: w czasie moich studiów był okazjonalny wykład monograficzny jej poświęcony, ale nie było regularnego wykładu kursowego na ten temat.

Mimo to z dzisiejszej perspektywy uważam, że okres od 1956 r. do 1968 był jednym z najlepszych okresów naszego wydziału. W tym czasie, zresztą tak jest do dzisiaj, mimo, że Wydział był niewielką jednostką (zatrudniał ok 100 osób), był to najlepszy ośrodek ekonomii w Polsce. Ówczesne było to główne centrum reformatorskiej myśli ekonomicznej w ekonomii socjalizmu. Wydział miał także pewne znaczenie w skali międzynarodowej. Pamiętajmy, że wówczas złudzenia dotyczące gospodarki socjalistycznej panowały w wielu krajach rozwijających się a także w niektórych intelektualnych kręgach państw zachodnich. Dlatego do Warszawy na ekonomię w Uniwersytecie Warszawskim przyjeżdżali ekonomiści z wielu krajów, chcąc zapoznać się z nurtami myśli reformatorskiej w tej dziedzinie. Z tej grupy warto wspomnieć o wizycie prof. Wasilija Leontiefa późniejszego laureata nagrody Nobla, Maurica Dobba, Paula Barana, Francois Perroux, Johna Galbraitha, czy też kilkakrotne wizyty prof. Leonid Hurwicza, absolwenta Uniwersytetu Warszawskiego sprzed II wojny światowej, który w 2007 r. otrzymał nagrodę nobla w dziedzinie ekonomii. O uznaniu międzynarodowym świadczą także tytuły doktorów honoris causa przyznane przez czołowe uniwersytety zagraniczne Oskarowi Lange, Czesławowi Bobrowskiemu, Witoldowi Kuli. Za niezwykle ważne uważam wprowadzenie standardów akademickich przestrzeganych w badaniach i dyskusjach naukowych oraz przy pracach pisanych na stopnie naukowe: doktoraty i habilitacje. Standardy te kontrastowały z wciąż obecnym wśród niektórych pracowników podejściem ideologicznym, w którym argument: to jest burżuazyjna teoria był rozstrzygający dla odrzucenia jakiejś koncepcji, zaś osąd, że to jest słuszne bo marksistowskie zastępował dowód naukowy.

Załamanie nastąpiło w 1968 r.: pamiętne wydarzenia marcowe zainicjowane na Uniwersytecie Warszawskim przy dużym udziale studentów i niektórych młodych pracowników naszego wydziału

okazały się bardzo bolesne. W wyniku tych wydarzeń oraz rozpętanej nagonki antysemitki kilku pracowników i wielu studentów zostało wyrzuconych z UW. Między innymi: usunięty został prof. Włodzimierz Brus, na bezpłatny urlop odszedł prof. Czesław Bobrowski. Wyjechał prof. Henryk Greniewski. Wcześniej bo w 1965 r. zmarł Oskar Lange, a w 1960 r. na emeryturę przeszedł prof. Edward Lipiński. Wydział został rozwiązany i przekształcony w instytut, który wszedł skład Wydziału Nauk Społecznych. Obok Instytutu Nauk Ekonomicznych jego skład wchodziły Instytut Filozofii, Instytut Socjologii, Instytut Dziennikarstwa i Instytut Nauk Politycznych. W 1972 r. powołano samodzielny Instytut Zarządzania, do którego przeszło kilku pracowników Instytutu Ekonomii. Zmieniło się także działanie Uniwersytetu pod rządami rektora prof. Zygmunta Rybickiego. Między innymi, bardzo rozbudowano administrację centralną, jak i wydziałową. Jako przykład podam strukturę naszego wydziału już po jego odrodzeniu w 1977 r. Początkowo Wydział funkcjonował w strukturze instytutowej z 3 instytutami: Ekonomii Politycznej, Cybernetyki Ekonomicznej oraz Polityki Gospodarczej i Planowania. W ramach instytutów funkcjonowały zakłady, a ponadto kilka jednostek ogólnowydziałowych. Struktura ogromnie niewydolna i bardzo zbiurokratyzowana, tak jak wówczas cały Uniwersytet. Wyobraźmy sobie jaki rozrost stanowisk: dziekan, 2 prodziekanów, 3 dyrektorów instytutów, 6 wicedyrektorów, 12 kierowników zakładów, 7 kierowników studiów, łącznie 35 stanowisk a pracowników nadal tylko ok 100. Ile to pochłaniało zbędnej pracy.

W tym czasie wzrosła też liczba studentów. Jednocześnie narzucono szczegółowe programy studiów ekonomicznych obowiązujące we wszystkich uczelniach. Z drugiej jednak strony Uniwersytet Warszawski zachował pewien zakres swobody, w tym także WNE. Mimo komisji programowych i wprowadzenia szczegółowych programów nauczania każdego przedmiotu wykładowcy mieli szerokie możliwości prezentowania swoich poglądów i wykładania to co uważali za ważne i merytorycznie uzasadnione w swojej dziedzinie. Większość kadry INE, a później WNE, nie przejmowała się narzuconymi programami i wykladała zgodnie z własną wiedzą i preferencjami naukowymi. Tym bardziej, że stopniowo stanowiska samodzielnych pracowników naukowych obejmowały osoby, które stopniowo naukowe uzyskiwały już na ekonomii w Uniwersytecie Warszawskim i które starały się utrzymać naukowe standardy obowiązujące w najlepszym okresie WEP. Najlepiej

o tym świadczy, że prawie wszyscy tzw. „docenci marcowi”, czyli osoby powołane na samodzielne stanowiska akademickie bez stopnia doktora habilitowanego po marcu 1968 r. w dość krótkim czasie te stopnie zrobiło z zachowaniem wszystkich obowiązujących procedur. Również tzw. młoda kadra w ogromnej większości była absolwentami studiów na Uniwersytecie Warszawskim. Jednocześnie w tym czasie pracę w instytucie, a później wydziale podjęło kilku profesorów z innych placówek naukowych.

W latach 70. pojawiły się możliwości nawiązania kontaktów z uczelniami zachodnimi, łącznie nawet z możliwościami wyjazdów z czego starano się skwapliwie korzystać. Oczywiście te możliwości były ściśle limitowane i ich skala nie była wówczas duża. Jednak wywarły one znaczący wpływ zwłaszcza na dydaktykę. W wielu przedmiotach prowadzący zajęcia jako punkt odniesienia wykorzystywali podręczniki zachodnie zwłaszcza anglosaskie i na zajęciach przedstawiano w miarę możliwości aktualny stan dyskusji naukowej toczonyj w literaturze światowej. Nie pamiętam, aby ktokolwiek był represjonowany za takie podejście do zajęć, aczkolwiek w dalszym ciągu ingerencje cenzury dotyczyły prawie wszystkich publikacji, a także niektórym osobom opóźniano awanse naukowe zwłaszcza przy powoływaniu na samodzielne stanowiska akademickie. W badaniach naukowych dominowała oczywiście tematyka ekonomii socjalizmu i trudno byłoby oczekiwać, że mogło być inaczej. Kontynuując jednak poprzednie tradycje, przeważał nurt krytyczny i reformatorski. Z tego punktu widzenia INE, a później WNE, różnił się od wielu innych ośrodków w Polsce gdzie dominowały nurty apologetyczne. Nieprzypadkowo też profesorowie ekonomii z naszego środowiska odgrywali znaczącą rolę w różnych ciałach przygotowujących reformy polskiego systemu gospodarczego. Warto pamiętać wszakże, że obok szeroko rozumianej ekonomii socjalizmu podejmowano badania nad gospodarką światową, historią gospodarczą, metodami ilościowymi (ekonometrią, cybernetyką ekonomiczną,) ekonomią kapitalizmu i to nie tylko z pozycji marksistowskich. Później w latach 80. w środowisku ekonomicznym na UW silnie zaznaczył się nurt diagnozujący bankructwo systemu gospodarki socjalistycznej i poszukujący sposobów wyjścia z tej sytuacji. Jednakże w całym tym okresie tzn. od końca lat 60. do lat 90. wszystkie te badania z założenia miały charakter lokalny i WNE nie funkcjonował w międzynarodowym środowisku

naukowym. Oczywiście niektórzy pracownicy sporadycznie publikowali za granicą ale były to raczej wyjątki a nie reguła.

Rewolucja „Solidarności” i pewne rozluźnienie w latach 1980-81 łącznie z nową ustawą (zawieszoną zaraz po uchwaleniu na czas stanu wojennego) umożliwiło pewne zmiany: zniesienie instytutów i powrót do systemu katedr, który istnieje do dziś. Także w tym czasie rozpoczęto reformy programu studiów, które uległy przyspieszeniu pod koniec lat 80. i właściwie trwają do dziś. Programy są wzorowane na najlepszych uczelniach światowych choć oczywiście uwzględniają specyfikę wydziału wynikająca z profilu badań naukowych kadry wydziałowej.

Intensyfikacja zmian od końca lata 80. zaowocowała nowymi programami studiów oraz zasadniczymi zmianami tematyki i metodologii badań naukowych, co włączyło WNE w europejski i światowy nurt kształcenia na poziomie wyższym oraz rozwijania nauki w głównym nurcie światowym. Od kiedy tylko wydział uzyskał pełną swobodę akademicką władze i środowisko WNE podjęło konsekwentne wysiłki zmierzające do otwarcia się na świat i umiędzynarodowienia dydaktyki i badań oraz zdecydowanego postawienia na młodzież akademicką. Sprzyjały temu zmiany zewnętrzne, które umożliwiły integrację Polski z Europą oraz pełne otwarcie na świat.

Z perspektywy Wydziału ogromną rolę odegrały uruchomione w 1991 r. studia pierwszego stopnia prowadzone wspólnie z Columbia University. Studia trwały do 1998 r. i ukończyło je ponad 70 osób. Część z tych osób ukończyła studia magisterskie na uniwersytetach w Sussex i w Leuven. Ogromną rolę w umiędzynarodowieniu studiów miały i mają programy europejskie obecnie ERASMUS i ERASMUS MUNDUS. Dzięki tym programom kilkuset naszych studentów odbyło część studiów na ponad 60 uczelniach europejskich a w ramach tego drugiego także uczelniach Azji i innych krajów poza UE. Także studenci tych krajów odbywają część studiów na naszym wydziale. Odstępując od konwencji, którą przyjąłem chciałbym w tym miejscu wymienić trzech naszych kolegów zagranicznych, którzy odegrali ogromną rolę w tym umiędzynarodowieniu i którzy zostali uhonorowani tytułami DHC Uniwersytetu Warszawskiego. Są to profesorowie Stanisław Wellisz, który odegrał decydującą rolę w uruchomieniu i prowadzeniu programu Columbia; prof. Alistair

Smith, który umożliwił włączenie naszych studentów w programy magisterskie w Sussex University oraz prof. Oded Stark, który znacząco przyczynił się do podniesienia poziomu naszych studiów doktoranckich, a także do wprowadzenia doktorantów w obieg publikacji międzynarodowych.

Kończąc, chcę krótko przedstawić dzisiejszy WNE. Kim jesteśmy obecnie? Na wydziale studiuje obecnie na 3 kierunkach: ekonomii, informatyce i ekonometrii oraz na finansach: 1988 studentów, z czego na studiach płatnych 389 osób. Na studiach II stopnia prowadzone są pełne studia w języku angielskim, w których obecnie uczestniczy 186 studentów. Na studiach doktoranckich jest 87 słuchaczy. Na studiach podyplomowych 705. Na Wydziale pracuje 101 nauczycieli akademickich w tym 25 profesorów i doktorów habilitowanych. Mniej więcej tylu pracowało w latach 70. przy czym wówczas studiowało mniej więcej 500 studentów, a więc około 25% obecnej liczby.

Nie ma wątpliwości, że są to najlepsze w Polsce studia zwłaszcza na kierunku ekonomia. Jako jedyny kierunek ten dostał wyróżnienie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Badania prowadzone na WNE odnoszą się do problemów mikro- i makroekonomicznych, w ujęciu teoretycznym i analiz empirycznych, do problemów gospodarki światowej i integracji regionalnej, rozwoju, w tym zwłaszcza zrównoważonego, procesów ludnościowych, problemów finansowych zwłaszcza przedsiębiorstw, lecz także finansów publicznych (w tym samorządowych), wyboru publicznego i funkcjonowania sektora publicznego, tworzenia i zastosowania metod ilościowych i narzędzi informatycznych w analizach ekonomicznych i innych.

Głównymi, wiodącymi tematami podejmowanym w ramach Badań Statutowych w ub. roku były: *Polska gospodarka na tle porównawczym, Rozwój teorii i metod badań ekonomicznych, Przekształcenia polskiego systemu bankowego*, a w bieżącym: *Warunki życia, aktywność zawodowa i edukacyjna ludności, Gospodarka otwarta na handel i inwestycje zagraniczne, Makroekonomiczne uwarunkowania rozwoju, Ewolucja firm i znaczenie przedsiębiorczości*. Wyraźny związek z problemami należącymi do ekonomii i finansów mają również krajowe i międzynarodowe projekty badawcze finansowane przez NCN, KE, rząd Norwegii

O jakości badań najlepiej świadczą publikacje. W okresie ostatnich 3 lat pracownicy WNE, w tym w dużej części młodszej generacji w większości wykształceni na tym wydziale opublikowali ponad 100 prac zamieszczonych w prestiżowych, zagranicznych czasopismach naukowych znajdujących się w bazie Journal Citation Reports, czyli tych, które mają najwyższe współczynniki wpływu tzw. *impact factor*. Ta liczba wskazuje, że nie są to pojedyncze przypadki, ale jest to wyraźny trend wznoszący, który pokazuje, że wydział prowadzi badania na światowym poziomie i osiągnął znaczącą pozycję w skali międzynarodowej. Świadczy o tym także fakt, że wydział znalazł się na pierwszym miejscu wśród polskich uczelni i wydziałów ekonomicznych w światowym rankingu IDEAS/ RePEc i jednocześnie w pierwszych 7% najlepszych spośród ponad 6000 wydziałów i uczelni ekonomicznych w skali światowej. Tego na taką skalę nie było nigdy w historii wydziału, ani w historii polskiej ekonomii. To pokazuje, jaką drogę przebył wydział ekonomii: od uprawiania nauki ograniczonej do ekonomii socjalizmu i z konieczności pozostającej na peryferiach świata oraz funkcjonującej tylko w piśmiennictwie krajowym do wydziału, który przez ostatnie 25 lat zdołał osiągnąć liczącą się międzynarodową pozycję naukową. Myślę, że my wszyscy możemy być dumni, że jesteśmy absolwentami Wydziału Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu.